

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravištvo in ekspedicijska, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 72.

V Ljubljani, v sredo 1. aprila 1891.

Letnik XIX.

Liberalci in obrtniki.

„Münchener Allg. Zeitung“ je nedavno čutila potrebo, v uvodnem članku naštevati zasluge avstrijske nemško-liberalne leve. Grofu Taaffeju očita, da za svoje nameno uporablja vsa sredstva, in uči levičarje, da se morejo vzdržati na svojem častnem stališču, če zatró zavidnost v svoji sredi. Dalje hvali volilni program leve, ki je sprejela mnogo ljudskih želj, posebno na polju obrtniške zakonodaje, da bi tako ustregla opravičenim zahtevam obrtniških krogov. S tem hočejo levičarji, kakor prizna imenovani list, razširiti korenine liberalne stranke med prebivalstvom in zabraniti, da jih ne izpodrinejo antisemitje, nemški nacionalci ali demokratje.

Stvar je kaj jasna. Nemški liberalci so se že mnogokrat prelevili po potrebi časa. Mnogo let so navduševali za svobodno trgovino; ko pa se je liberalizem pokazal kot „gospodarska zmotnjava“ in so bili srednji stanovi že v veliki nevarnosti, poprijeli so se narodnostnega vprašanja, češ, da je nemštvo v nevarnosti. Ko tudi to ni več vleklo in je ljudstvo zahtevalo svoje pravice v gospodarskem oziru, neso levičarji več hoteli biti „liberalci“, temveč „naprednjaki“; sestavili so gospodarski program, ki je jako soroden konservativnim načelom, če se prezró marsikatera skrita vrtica.

V zadnjem levičarskem volilnem oklicu je bil tudi naslednji odstavek:

„Država mora kot čuvajka splošnega blagra ustavljati se vsaki zlorabi in brezozirnemu izkoriščevanju premogočnih posameznikov, ravno tako je njena naloga, da sama oskrbi ali pospešuje dobrodelne naprave za nižje stanove in váruje male ljudi.“

Ti mali ljudje so brez dvoma tudi mali obrtniki. Te torej naj država váruje in brani proti „velikemu možu“, in ta je zopet brez dvoma — kapital. Država naj oskrbi ali vsaj pospešuje dobrodelne naprave za

nižje stanove! Kolika hinavščina! Ravno ob času zadnjih volitev so mnogi volileci, posebno na Gorenjem Avstrijskem, vprašali liberalne kandidate, kako bodo postopali gledé na najvažnejšo točko obrtniškega stanu, in ta je skušnja za mojstra ali sposobnostno spričevalo. Liberalni kandidati so jim odgovarjali po vrsti, da so proti temu. Vprašamo sedaj: Ali ni ta odgovor naravnost nasproten volilnemu oklicu? Ali niraavno sposobnostno spričevalo za mojstra brez dvoma najboljšje sredstvo, da se mali obrtniki morejo braniti proti goljufivim spekulantom?

Kako moremo torej tolmačiti liberalne ugovore proti mojsterski skušnji? Liberalci so se zadnji čas tudi poprijeli ideje o obrtniških zadrugah, ki naj bi nadomeščale mojsterska spričevala. Dobro, zadruga so že od nekdaj priporočali kot najboljšje sredstvo za povzdigo obrtniškega stanu, in mi sami smo bili odločno tega mnenja. Toda oglejmo si naše zadruga! Večinoma vse spé, ker načelniki so zadovoljni s prazno častjo, da enkrat na leto skličejo občni zbor in izvolijo nov odbor, ki naj zopet dremlje eno leto. Če pa so v zadrugi možje, ki imajo nekaj več okroglega, znajo se ti okoristiti. Ljudje so pač bili in ostanejo sebični. Če pa v zadrugi sploh ni mož, ki imajo kaj pod palcem, je pa zadruga sama na sebi nezmisel, kajti kjer ni potrebnega kapitala, ni upanja prospeha pri tekmoivanju. Torej je z zadrugami ravno iz naštetih vzrokov malo upanja.

Drugače je z mojsterskimi skušnjami. Zakaj obrtniški stan vedno propada? Švindelj in špekulacija izpodkopujeta obrtniku tla in proti temu zlu doslej nemamo sredstva. Sposobnostno spričevalo v sedanjí obliki je prazna stvar, manj kakor nič, ker sposobnostno spričevalo velja le za reveža, bogatino ga

ni treba. Špekulant more navzlic toliko hvalisani obrtni postavi še vedno brez sposobnostnega spričevala z dletom dreti malega obrtnika.

Obrtniki smejo in morejo zahtevati, da morajo imeti sposobnostna spričevala tudi tovarnarji, fabrikantje, ki prodajajo obrtniške izdelke. To je sedaj glavna zahteva obrtnikov, ker navzlic obrtnemu zakonu konfekcionar še vedno prodaja narejeno obleko, dasiravno še mere ne zna vzeti. In tej opravičeni zahtevi se ustavljajo nemški liberalci, dasiravno roté državo, naj varuje male ljudi proti kapitalu!

Gotovo bi se liberalci ne ustavljali mojsterski skušnji, ko bi to pravilo veljalo le za rokodelce, torej reveže. Ali da bi bogati tovarnarji morali delati skušnjo, ne, to ne gré, s tem bi liberalni spekulanti sami sebi rezali v meso.

Vendar pa obrtniki še danes ne poznajo povsem svojih prijateljev! V prvi vrsti imenovani list namreč piše tudi: „Trdni stebri liberalne stranke so zastopniki trgovskih in obrtniških zbornic, ki po svoji naravi zastopajo koristi velike tovarniške industrije.“

Torej zapomnite si obrtniki, da bi po liberalnem nauku Vaši zastopniki v zbornicah ne smeli zastopati Vaših koristi, temveč one velike industrije. „Uboga Avstrija“, rekel je s patosom znani Carneri; mi pa pravimo: „Ubogí obrtniki!“

Opomnimo še, da nihče drugi, ko znani profesor Steinwender je rekel nedavno: Le „klerikalci“ so se potegnili doslej za malega moža.

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. aprila.

Notranje dežele.

Državni budget. „Narodni Listy“ poročajo, da bode finančni minister Steinbach zbornici po-

LISTEK.

Kriva pota.

(Povest. Spisal V. Fl. Goriški.)

I.

V globoki dobravski dolini, obdani krog in krog z visokimi hribi, na katerih rastejo stoletne, z mahom poraščene smreke in bukve, gorel je pred kakimi šestdesetimi leti nekega lepega večera velik ogenj.

Solnce je bilo ravno zašlo, samo še nekoliko sivih oblakov rudečilo se je visoko na nebu. Veselo je plapolal plamen ter razsvetljeval divje obraze okoli ognja stoječih in sedečih množ. Bilo jih je deset z debelimi gorjačami oboroženih možakov. Palice so bile na spodnjem koncu z železom okovane; pri nekaterih pa so ležale celó s srebrom okovane puške na tléh.

Na vzvišenem porobku sedel je načelnik tej družbi, Anton Jorčan, velik mož suhega, rujavega obraza, kljukastega nosa, sivih oči, razmršenih las in neurejene brade.

Obleko pa je imel tako, da bi se vsakdo ustrašil. Poleg njega naslanjal se je na debelo bukev star možak podolgastega obraza in sivih las ter stegoval svoje suhe noge proti ognju. Ime mu je bilo Ma-

tija Kregar, toda njegovi tovariši so ga v šali zaradi njegovih nog imenovali Krivca, česar pa on ni posebno rad čul.

Od družih se je razločeval mladenič, star kakih dvaindvajset let, po svoji obleki in po svojem obnašanju tako, da bi se vsakemu čudno zdelo, kdor bi ga ugledal v tej družbi. Ostali uganjali so surove šale in obračali poželjive poglede na ogenj, kjer se je na raznji pekel debel oven. Mastne kaplje kapale so od njega, tako da se je daleč na okoli čulo prasketanje žrjavice.

„Nikar preveč ne kuri, Janez, bode ravno vsa mast pokapala na ogenj,“ oglasi se na porobku sedeči Jorčan.

„Sedaj je že tako pečen; ako ga še dalje časa pustim na ognju, bode se ves sežgal. Najbolje je, ako ga takoj doli vzamem,“ odgovori Janez, ki je vrtil ves čas raženj ter se sukal v raztrgani obleki okoli ognja.

„Le hitro, hitro ga doli vzemi; jaz sem že tako lačen, kakor volk,“ odgovori kuharju namesto Jorčana stari Kregar.

Janez sname ovna z veliko ročnostjo ter ga položi na bližnji štor. Tu si odreže najprvo Jorčan velik kós pečenke ter pusti ostalo tovarišem. Vsakdo vzel je brzo nož ter začel z veliko slastjo rezati meso in ga trgati z zobmi. Vsem se je neizrečeno mudilo, le omenjeni mladenič ni jedel. Ko je to zapazil Jorčan, vprašal ga je:

„Zakaj pa nič ne jés?“

Ker pa je mladenič molčal, nadaljeval je poveljnik čez nekoliko časa:

„Jéj, kajti danes imamo še dolgo pot. Še bomo morali prehoditi marsikateri grič, predno pridemo do našega bivališča. Na poti bi težko kaj jedi dobili. Lačen bodeš moral hoditi, ako sedaj nočeš jesti. To pa ni ravno najbolj prijetno.“

„Sedaj ne morem jesti; ko bi bil lačen, bi že jedel,“ odvrne poveljniku mladenič.

„Ako nočeš, pa pusti, silil te ne bodem,“ odgovori Jorčan nekako razžaljen.

„Ako ste se že najedli,“ nadaljuje poveljnik, „pa odrinimo dalje. Čas je že, mesec je že visoko na nebu.“

Nato privlečejo iz bližnjih grmov nekaj velikih cul, popusté ogenj ter se napotijo dalje po temnem gozdu. Ogenj je čedalje slabše gorel, pojemal nekoliko časa, kmalu popolnoma ugasnil. Tudi mesec se je skrnil čez malo časa za oblake in nastala je temna, gluha noč.

II.

Možje, v katerih bi lahko vsak takoj na prvi pogled spoznal tihotapce, korakali so molé drug za drugim v temi. Mesec je sicer zdaj pa zdaj pokukal izza oblakov, vendar se je pogosto izpodtaknil kateri tihotapcev ob korenine, padel na tla ter se z robato kletvico zopet pobral. Toda vkljub temu korakali so še dosti hitro naprej.

slancev predložil nov proračun za letošnje leto, ki se bode v marsičem ločil od proračuna bivšega ministra Dunajevskega. — Mi nimamo upanja, da bi nov proračun bil ugodnejši, imeli bomo pa priliko slišati iz ust finančnega ministra, kake davčne politike se bode držal, bode li nadaljeval delo svojega prednika ali bode zavozil bolj na levo stran.

Težave Mladočehov. Mladočehi so pri volitvah marsikaj obljubili, kar se ne strinja niti z njih načeli. Posebno kmetijski zvezi so obetali to in ono, da jih je podpirala. Ta zveza pa zastopa v mnogih ozirih diametralno nasprotno težnjo kakor Mladočehi. Posebno o češkem državnem pravu ta zveza nema nobenega pojma. Tako so mnogi člani te zveze zahtevali, naj Mladočehi vse sile napnó, da se osnuje velika hipotečna banka na Dunaju za vsó državo. V tako centralistično zahtevo seveda Mladočehi ne morejo privoliti. Že sedaj se iz vseh pokrajin steka denar na Dunaj, potem bi se pa še bolj. To bi bilo v škodo Pragi in Češki sploh. Le s težavo so mladočeški poslanci pregovorili kmetisko zvezo, da je za sedaj odstopila od te zahteve, katero pa boče pozneje ponoviti. Kakor se kaže, bode ta zveza Mladočehom delala še sitnosti.

Shod mladočeških zaupnikov. V ponedeljek bil je v Pragi shod mladočeških zaupnikov. Posvetovali so se, kaka navodila bi dali poslancem. Sklicali so bili Mladočehi ta shod, da dobé kaka navodila in tako odgovornost zvalé na zaupnike. Shod je pa sklenil, da poslancem ne dá nikakih navodil, temveč jim pušča popolnoma svobodno roko. Zaupniki potrdili so pravilnik mladočeške stranke, na predlog grofa Kounica in profesorja Masaryka pa poslali obžalovalni telegram dr. Riegro povodom smrti njegove žene. Posebno se je opazilo, da dr. Gregra in Vašaty-ja ni bilo pri tem shodu. Moža že menda slutita, da se mnogi Mladočehi več ne strinjajo z njima, da bode kmalu odklenkalo njunemu vodstvu. O Binkoštih se snide velik shod mladočeške stranke v Pragi.

Visoka odlikovanja. Cesar je podelil o Veliki noči red zlatega runa nadvojvodama Josipu Ferdinandu in Josipu Avguštinu, generalu konjištva izven službe Leop. grofu Sternbergu, knezu Edmundu Clary in Aldringen, grofu Rihardu Clamu-Martinicu in banu hrvatskemu grofu Khueni - Belasi - Hédevary-ju. V konservativnih krogih bo imenovanje grofa Clama-Martinica vzbudilo gotovo veliko zadovoljstva. Političnega pomena je pa tudi to izredno odlikovanje hrvatskega bana.

Predsedništvo gospodske zbornice. Cesar je imenoval dosedanje predsedništvo gospodske zbornice tudi za prihodnjo legislativno dóbo. Predsednik bode grof Trauttmansdorf-Weinsberg, podpredsednika pa knez Schönburg-Hartenstein in Konstatin knez Czartoryski.

Vnanje države.

Francija in Rustja. Francozi hočejo osnovati francosko šolo in francoski licej v Peterburgu. Ta šola bode pa v prvi vrsti le za Francoze, živeče v Peterburgu, kajti ruska vlada ne bode dolgo dopuščala, da bi Rusi pohajali francoske šole, vsaj je baš zadnji čas odredila, da se nemške šole v Peterburgu deloma porusijo.

Francija. Mnogo privržencev pokojnega prince Jeroma je imelo v Parizu shod pod predsedstvom barona Verly-ja. Sklenili so, da se pridružijo republiki, samo na to bode delovali, da se ustava tako premeni, da bi predsednika volil narod, ne pa zbornica. S tem so le hoteli pokazati, da se še neso popolnoma odrekli bonapartističnim načelom. Drugi

bonapartovci se bodo pa zbrali okrog princea Viktorja, za princea Louisa se pa nikdo ne zmeni, dasi ga je pokojni princ naznačil za naslednika in mu tudi volil skoro vse premoženje. Vidi se, da je bonapartistov stranka jela razpadati.

Umor bolgarskega finančnega ministra. Vsekako je napad na bolgarskega finančnega ministra političnega pomena. To se vidi iz tega, da so večji ruski listi to stvar hitro porabili za dokaz, da v Bolgariji razmere neso normalne in da se sedanje stanje ne more obdržati. Pametni ljudje povsod umore obsojajo in je le železi, da v Sofiji morilec ne odide zaslužen kazni, pa tudi da se izvedó pravi provzročitelji tega umora. Protislovanski listi seveda sedaj kričé, da je vsega kriva Rusija. Mi pa tega ne moremo povsem verjeti, kajti Rusija ima pač dovolj vzrokov, da naravnost ne pospešuje anarhizma v nobeni državi. Sedanjim zamotanim razmeram je pa vsekako nekoliko kriva Rusija, ker noče razkriti svoje bolgarske politike, tako da morajo Bolgari sami misliti, da Rusija hoče uničiti njih samostojnost. Da je Rusija mnogo kriva, tako ne sodimo le mi, tako sodijo celo možje, o katerih se ne more trditi, da so sovražni Rusiji, in ki razmere gotovo jako dobro poznajo; mej drugimi tudi bivši ruski diplomat Tatiščev. Simpatij si Rusija pač ni mogla v Bolgariji pridobiti s svojim uporom zedinjenju Bolgarov. Mož, katerega je priporočala Rusija za bolgarskega kneza, ni tak, da bi bil mogel vzbuditi simpatije Bolgarov do Rusije. Že njegova domovina mu ni mogla v deželi pridobiti zaupanja. Doma je s Kavkaza, to je iz dežele, kjer so doma Čerkezi, ki so 1877. in 1878. leta tako grdo pustošili po Bolgariji. Kroglija, ki je zadela Belčeva, je očitno bil namenjena Stambulovu. Ko sta se v petek zvečer po končanem ministertvem svétu ministra sprehajala v mestnem parku, so tri ali štiri osebe za njima streljale in Belčeva zares ustrelile, potem zbežale. Stambulovu se je zdelo, da so zginili v hišo Karavelova. To je vzbudilo sum, da je morda Karavelov sokriv pri tem umoru in so ga tudi zaprli. Karavelov in Stambulov sta si huda nasprotnika. Prvi je dolgo igral važno ulogo v Bolgariji, ali po odstranjenju kneza Aleksandra, pri katerem se je Karavelov kaj čudno vedel, odrinil ga je Stambulov. Karavelov si sedaj morda misli, da je baš Stambulov kriv njegovemu političnemu propadu in je zatorej čisto naravno, da sum leti na Karavelova. Preiskava bode stvar bolj pojasnila. Morda se pa dokaže, da je ta mož, ki ima za Bolgarijo vendar tudi nekaj zaslug, le nedolžen pri tej stvari. Smrt Stambulova bila bi vsekako velika škoda za Bolgarsko, kajti mož je jako nadarjen in odločen. Odločnosti je pa najbolj treba v orijentu pri vladanju. Sicer bi se pa politika Bolgarije najbrž ne bila premenila, naj bi bil tudi pal Stambulov. Njegova moč je v tem, da se poteguje za samostojnost Bolgarske, kar je ideal bolgarskega naroda. Za ta ideal boriti se bi moral tudi naslednik njegov, drugače bi se obdržati ne mogel na krmilu. Celó ruski komisar v Sofiji bi se kmalu preveril, da se ne dá vladati proti volji bolgarskega naroda. Pomenljivo je, da v Bolgariji vzlic vsem agitacijam od zunaj narod sam ne kaže nobene posebne nezadovoljnosti. Mej vojsko je res bilo nekaj neredov, ali ti so izvirali od tod, da so posamezni častniki iskali svojega dobička ali pa bili podmičeni. Sploh se pa iz neredov v vojski ne sme sklepati, da je že narod nezadovoljen.

Novi bolgarski finančni minister. Bolgarija že ima novega finančnega ministra. Ministerstvo je prevzel bolgarski zaupnik na Dunaju

Načevič. Načevič je že bil finančni minister in je to ministerstvo vodil kaj spretno v jako kritičnih časih. Mož pripada konservativni stranki, to je stranki, ki je bila najbolj v milosti pri Rusiji, dokler so v Bolgariji vladali ruski generali, pozneje se je pa pridružila Stambulovu, preverivši se, da rusofilska politika ni popularna v Bolgariji.

Izvirni dopisi.

Z Dolenjskega, 28. marca. Ravno kar kroži pri naših župnih uradih na ogled „Entwurf einer Todtenbeschau-Ordnung für Krain“. Novi ogledniki mrtvecev bode precejšnji „učenjaki“, po § 3. nekaki novi občinski uradniki, kojih predstojniki bode župani. A župniki se nekako vprežejo med nje, tako, da oglednikom bi imeli biti kot „rentmojstri“ ali oskrbniki njih blagajnice in rednih dohodkov, županom odgovorni za točno iztirjanje in izplačevanje (§ 10.) pristojbin, za uradne izkaze vplačil, za poročila o zmóžnosti ali nezmožnosti strank za plačevanje itd. S kratka: v tem načrtu je duhovniku mesto odkazano, ki ni ravno častno, ker moral bi biti nasproti ogledniku in županstvu za tistega, kateri „kostanj pobera iz žrjavice.“

Po pravici rečem „iz žrjavice“. Kajti lahko je reči, naj župnik zaračuna, potegne in izplača, ali težje je strankam z vplačilom. Že dosedaj se nekako bojé računa, večkrat prosijo za odlog. S svojim zaslužkom čakal sem prej do „mošta“, ali tega sedaj ni. Dajem tudi odslužiti z delom, vzamem i kako sadje itd. na račun, pri vsem pa ne gledam na svojo zgubo, samo da se revež prej oddolži. Mnogim tudi vse pregledam in odpustim. V taci okoliščinah bi bilo prijetno skrbeti za plačo še mrtvaškemu ogledniku, kaj ne! In poleg tega še za zvišano plačo! „Odkar duhovniki poberajo, je plačati več“, govorilo bi se. Kako odijozno, biti nekaki „tirjalec“ novcev od ubogih trpinov! Ker bo oglednik preskušen, diplomovan občinski — in ne več župnijski — služabnik, moramo se čuditi, zakaj ne bi sam poberal svojih pristojbin, ter se pobotal s strankami, kakor bi vedel in znal. Sicer pa naj občina skrbi za njegovo plačo. Tam je ubožni zaklad, iz katerega bode že itak moral prejemati za ubožne mrtvece, tam je moč politične izvršbe.

Prav čutiti je v načrtu tisti duh, ki preveva kar sistematično dandanes vsako novo upravno naredbo. V službo postavljalo bode županstvo oglednike, drugoverci niso izključeni. In da ne bi tudi sicer župnik imel kakega vpliva na novega „uradnika“, pošiljajo se ogledni listi po dotični stranki župniku, v kojega okrožje se pa oglednik „potrudi“ po svoje plačilo. Ker bode moderni oglednik nekako bolj „emancipiran“, in bode župnik njemu po zakonu potreči moral, zatorej mu ne bode niti hvaležnosti dolžan. Prišežen bode tudi in se bode dal porabiti ob jednom za kakega

„Veste kaj, možje,“ oglasi se Kregar, „jaz že komaj hodim. Ali bi ne bilo dobro, da si malo odpočijemo; saj se nam ne mudí ravno tako zeló domov. Dopoldne bomo že prišli.“

Na te besede vrgel je Kregar težko culo, katero je komaj vlačil, v bližnji grm, ter se usedel v mehki mah. Kregarjevi tovariši so se ravnali po njegovem vzgledu in takoj so bili zopet vsi na tléh.

Jorčan je sicer nekako temno gledal izpod gostih obrvi, toda videlo se je, da bi si tudi on že rad nekoliko oddahnil od težavnega pota. Polegli so po travi, natlačili majhne pipice, ter spuščali goste dimove oblake v zrak.

Pogovarjali so se večinoma o tihotapstvu in naposled so se jeli prepirati, ali je bilo za tihotapce prej bolje, ali je sedaj. Posebno stari Kregar je povzdigoval stare čase ter hvalil nekdanje razmere.

„Kregar, povejte nam vendar, kako je bilo včasih, ko ste bili še mlajši? Potem bomo že spoznali, ali so bili vaši časi boljši, ali pa sedaj. Vi ste že dosti doživeli, saj stari niste dosti manj, kakor Metuzalem; tedaj že veste, kako je bilo nekdanj“, roga se Jorčan.

„Kaj bode sedaj, sedaj ni nič v primeri s tem, kakor je bilo nekdanj. Denarja je bilo povsod dosti, in sploh je bilo vse bolje, kakor pa dandanes,“ hitel je Kregar pripovedovati.

„Ce ga je bilo povsod dosti, zakaj si ga pa niste kar z mernikom nagrabili? Ne bi vam bilo

potem treba te cule vlačiti po hribih in dolinah v vednem strahu pred gosposko. Živel bi lahko mirne vesti in ne bi vam trebalo hoditi s trebuhom za kruhom po širokem svetu,“ režal se je Matiji mlad dolgopetec z rudečimi lasmi in od kóz razoranim obrazom.

„Ubogo revše, méniš li, da me bodeš ti učilo? Kedaj je še kdo dejal, da je bil človek rudečih lās kaj prida? Jaz že vém, kaj delam. Kadar bodeš ti toliko star, kakor sem jaz sedaj, in imel tako malo lās na glavi, kakor jaz sedaj, takrat bodeš lahko druge učil. Sedaj pa še družega ne znaš, kakor jesti, piti in lenobo prodajati,“ togoti se starec.

„Pustite ga, oče, pustite; kaj bi se srdili nad njim. Povejte nam rajši, kako ste v mlajših letih prenašali tobak,“ skušal je Jorčan napeljati govor na drugo stran, ker se je bal prepira.

„Lep oče je to! Kje pa ima svoje otroke?“ oglasil se je zopet nestrpljivi rudečolasec.

„Molči!“ zavpije Jorčan srdit. Nastala je prav smrtna tišina. Nobeden ni črnil besede.

„Kregar, povejte nam kaj. Zakaj bi sedeli tiho,“ oglasil se znova Jorčan.

„No, povedal vam bodem, kako je bilo pred kakimi petindvajsetimi leti, ko smo še s črnim Jurijem hodili doli na Hrvatsko,“ reče nekoliko potolažen starec. „Bodete vsaj videli, ali so bili ljudje prej večji korenjaki. Nekdanj prišli smo na meji do nekega kraja, kjer je bilo več financarjev. Zvečer,

ko so se podali skoro vsi spat, šli smo oboroženi v hišo, vzeli jim orožje in jim naložili, ko so se prebudili, naše cule, tako, da so komaj hodili. Čez nekaj ur smo jih pa sredi gozda spustili. Taki korenjaki smo bili nekdanj,“ sklene Kregar svojo pripoved.

„Veste kaj, Kregar, to pa ni bila posebna umetnost, ako je bilo res. Meni se čudno zdí,“ oglasil se nekdo od tihotapcev. „Vas je bilo gotovo toliko, kakor listja in trave, a stražnikov morda le dva. Stražniki sploh niso tako neumni, da bi pustili orožje, Bog vé, kje. Sicer bi pa to lahko vsakdo izmed nas storil in ne bilo bi zato treba starih dobrih časov.“

„Res je tako, tu ni bilo treba posebne hrabrosti,“ oglasijo se po vrsti.

„Poskusite najprvo in potem govorite,“ odvrne Kregar razžaljen.

Govorili so še nekaj časa o raznih stvaréh, a polagoma so vsi utihnili.

III.

Jorčan zapovedal je jednemu tihotapcev, da straži in pazi na utihotapljeno blago. Ostali pa so si podložili glave z listjem ali z rokami ter zadremali.

Samo mladenič, kateri je bil, kakor je naznačilo vse njegovo vedenje, še le malo časa med tihotapei, ni mogel zaspati. Obračal se je nekoliko

„zaupnega moža“, po različnosti „političnega vetra“ mogoče i zoper župnika. Ako mu ta ne bo redno izterjeval pristojbin, pritožil se bode lahko svojemu „šefu“ županu, in treba bode dati sporočila ter vsakojaka pojasnila, in v slučaju kakih ugovorov in protigovorov pride morebiti celó od višega mesta k temu še kaki znani „prijazni“ „aufgefordert“.

Sploh pa ni težko spoznati, da oni § 29. iz zakona z dné 25. avgusta 1860, vsprejet v postavu, po liberalnem, cerkvi sovražnem sistemu prirojeno, zadobil bi vse drugačni pomen. Že zato tedaj, in pa tudi ker poznamo siromaštvo našega ljudstva, in kako hudo ga vsako zvišanje davščin zadene in razburi: župni uradi slovesno in javno protestujemo proti nameri, da bi se na župnike in sploh duhovne pastirje navalila odijoznost davčnih izterjevalcev za poplačo nagrade občinskim služabnikom za njih poslovanje. Odréči se moramo toliko bolj temu novemu bremenu, ker poleg vedno rastočega uboštva že z drugimi nabori za različne cerkvene potrebe le pičlo vspevamo

Iz Košane, 28. marca. Skrbeč za lepoto hiše božje naš župnik, č. g. Matija Torkar, leto za letom ali zida, ali popravlja, napravlja in prenavlja sedaj farno cerkev, sedaj podružnice. V tem pogledu pridobil si je mnogo zaslug. A spomin, trajnejši od trdega kamenja, zagotovil si je pretekle dni s tem, da je tako korenito prenovil srca svojih faranov. Praznovali smo namreč od 15.—24. marca sv. misijon, kateri sta izvrstno vodila čč. oo. Doljak in Kos iz družbe Jezusove. Bil sem navzoč že nekaterekrat pri enakih prilikah, a toliko vneme nisem zapazil nikjer. Ne dež, ne sneg, tudi burja ni zadrževala vernega ljudstva od pridne vdeležbe. To mu moram zapisati na čast. Ker pa že hvalim, ne smem izpustiti vikarja zagorskega, g. Fr. Groznika, ki je ves čas deloval v izpovednici; enako dobro voljo imel je tudi eksposit šmihelski, g. J. Bajec, žal, da je bil dva dni službeno zadržan. Kar se more storiti jedno popoldne in jedno jutro, storil je vremski gosp. župnik, ki je dan pred sklepom prihitel na pomoč. Pristavim le še željo, da bi vtis sv. misijona, ki je sedaj tako očiten in blagodejen, ostal tudi še nadalje.

Dnevne novice.

(Sožalje) povodom smrti gospoda deželnega glavarja dr. Jožefa Poklukarja izrazili so dalje: Deželni odbori v Bregencu, Lincu in Inomostu, okrajni odbori v Kočevju, Mokronogu in Novem Mestu, c. kr. notarska zbornica za Kranjsko v Ljubljani, županstvo v Šturiji, legacijski svetnik v pok. dr. Ernest pl. Plener, dvorni svetnik dr. V. Exner, vodja c. kr. tehnološkega obrtnega muzeja na Dunaju, dr. Mihael Klaič, državni poslanec v Zadru, dr. Tobija vitez pl. Wildauer, c. kr. vseučilišni profesor v Inomostu, dr. Jurij Waibel, državni poslanec

časa sedaj na jedno, sedaj na drugo stran. Vsedel se je, podprl z desnico brado, ter zrl v nevesele misli zatopljen pred-sé na tla. Prišla mu je v spomin njegova mati, tovariši, lipa, pod katero so se shajali vsak večer. A vse to je minulo. — „Moj Bog, kaj bode sedaj iz mene, kam sem zašel!“ govori poluglasno sam seboj.

„Kam si prišel? Ali še tega ne véš, da si danes popoldne — toda sedaj bode že kmalu jutro — da si včeraj popoldne prišel med tihotapece?“ oglašil se je Kregar, ko se je prebudil na poluglasne mladenčeve besede. Ko pa je zapazil, da se ni šalil na pravem mestu, začel je mladenčca tolažiti. „Zakaj se tako žalostno držiš, Jurij? Bodi vesel in dobre volje; čemu bi se kremžil, kakor otrok! Tudi jaz sem doživel v svojem dolgem in precéj viharjem življenju marsikaj neprijetnega in marsikaj sem moral in moram pretrpeti, a radi tega se nič ne žalostim, ker žalost nič ne pomaga.“

„Vi lahko govorite, toda pri meni je to vse drugače!“ odvrne klaverno Jurij.

„Kaj pa je tacega? Povej mi, morebiti ti bode vedel dobro svetovati. Stari tako več vedó, kot mladiči, ki so komaj iz gnezda zleteli.“

„Povedal še tudi nisi, odkod si!“

„Domá sem iz Podgore, — saj menda veste, kje je to,“ — tako je prišel pripovedovati Jurij. „Po smrti moje matere oženil se je oče še enkrat

v Dornbirnu, državni poslanec Purghart v Budejovicah in gozdarski pristav Viljem Putick.

(Deželno gledišče.) Z razsodbo najvišjega sodišča z dné 11. februarja 1891, št. 14.240 bila je tožba v pravdi posestnikov lož bivšega deželnega gledišča zastopanih po g. dr. Maksu pl. Wurzbachu proti deželi kranjski, zastopani po g. dr. Alfonzu Moschetu popolnoma in konečno zavržena. S to razsodbo je končana pravda, katero je dobila dežela kranjska v vseh treh instancah in katere troške povrniti so bili obsojeni tožeči posestniki lož.

(Mestna hranilnica ljubljanska.) Meseca marca uložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 384 strank 193.009 glđ. 18 kr., vzdignilo pa 226 strank 76.827 glđ. 73 kr.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) je doposlala te dni njena podružnica v Brežicah kot letni donesek 149 glđ. 40 kr. — Ker si je z imenovano svoto osvojila med našimi podružnicami za leto jako odlično mesto — beležimo hvaležno ta donesek v znanje slovenskemu svetu. Vodstvo družbe svetega Cirila in Metoda.

(Kanonično vmeščen) so bili danes č. g. Ivan Molj na župnijo Stranje pri Kamoiku, č. g. Gregor Malovrh na župnijo Št. Vid pri Ljubljani, č. g. Andrej Šarec na župnijo v Gozd.

(Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske) je sklenil dné 20. marca, da se ustanovi samostojni ribarski odsek, ukrenil pravila in naročil predsedništvu, da ustanovitev naznani c. kr. deželni vladi. — V seji dné 3. januarja pa je sklenil, da bode podpiral stare kranjske čebelarje ter v prvi polovici maja meseca dal po dva ali tri panje čebel tistim kranjskim čebelarjem, ki čebelarijo najmanj dvajset let, katerim so brez njih krivde poginile vse čebele in si ne morejo drugih kupiti. Prošnje morata potrditi dotični g. župnik in županstvo.

(Premovanje konj) bode na Kranjskem letos 31. avgusta v Lescab, 1. septembra v Kranju, 5. septembra v Lukovici, 7. septembra na Vrhniki, 9. septembra v Ribnici, 15. septembra v Trebnjem, 21. septembra v Št. Jerneju.

(Umrli) je v petek v Opatiji za kapjo Fračišek grof Meran, sin nadvojvode Ivana in baronice Ane Meranske, rojene Plöchel. Rodil se je l. 1839, v Gradcu dovršil nauke, vstopil v armado, katero je zapustil l. 1862 kot major. L. 1862 se je poročil z grofinjo Terezijo Lamberg, hčerjo onega grofa Lamberga, katerega so l. 1848 na mostu med Budo in Pešto umorili vstaši. Grof Meran se ni mnogo pečal s politikom, temveč mirno živel svoji družini.

(Novi nadzorniki obrtnih šol) na Štajerskem, Koroškem in Kranjskem so za novo dobo do konca l. 1892 imenovani iz učiteljskega zbora graške državne obrtne šole gg.: Ravnatelj Karol Laužil, strokovni načelnik Avgust Gunolt, prof. Fr. Knešchaurek in prof. vitez Siegl.

(Dr. Holub) prireja južno-afriško razstavo v dunajski rotundi. Razstava bode otvorjena prve dni meseca maja.

in dobil sem mačeho. Pregovorila je očeta, da je zapisal proti vsej pravici domačijo svojemu mlajšemu sinu — mojemu polubratu. Kaj sem hotel? Vesel sem moral biti, da bodem vsaj nekaj denarja dobil. Ko pa so letos nabirali vojake, skrival sem se tudi jaz z drugimi tovariši vred po gozdih. Obiskaval nas je samo moj polubrat, ki pa me ni nikoli posebno rad videl.

Ko smo zvečer nekje zakurili ogenj in krompir pekli, obdali so nas mahoma lovci od vseh strani. Ker nismo ničesar hudega slutili in še le prepozno pretečo nevarnost zapazili, ni nam bilo mogoče uiti. Vendar je vsakdo zgrabil kak ocep in se skušal rešiti, a samo meni se je posrečilo. Med lovci videli smo tudi mojega polubrata, in takoj smo vsi vedeli, da nas je on izdal iz samega sovraštva do mene.

Drug večer napotil sem se proti domači vasi in ondi obiskal svojega prijatelja. Le-ta mi je povedal, da je bil jeden lovec v metežu tako hudo ranjen, da bode težko ozdravel. In vsi so zvrnili krivdo na-mé, zlasti moj polubrat se je rotill, da je videl, kako sem dotičnega lovca s kolom po glavi udaril.

Kaj mi je bilo početi? Ko bi šel domov, prišel bi v ječo, ko pa bi prišla moja nedolžnost na dan, moral bi vsejedno k vojakom. Ni mi kazalo tedaj družega, nego zapustiti domačijo in postati tihotapec.“

(Dalje sledi.)

(Narodna čitalnica ljubljanska) priredi besedo z malim plesom v soboto 4. dné aprila 1891. leta v društvenih zgornjih prostorih. Program: 1. W. A. Mozart: Overture iz opere „Titus“; svira vojaška godba. 2. F. Suppé: „Opomnica“; poje gospod J. Pavšek. 3. F. Abt: „Poletni čas“; troglasni ženski zbor s spremljevanjem glasovira. 4. Fr. Gerbič: a) „Oh! brže hodi“; b) „Prva ljubav“; iz cikla hrvaških pesmi, poje gospa M. Gerbič-eva. 5. Fr. Gerbič: „Pesem gondoljerja“; čveteroglasni ženski zbor. 6. Gluck: „Ples duhov“; iz opere „Orpheus“; svira vojaška godba. 7. Mali ples. — Pristop je dovoljen izključljivo le čč. p. n. društvenikom. Začetek točno ob 8. uri zvečer.

Narodno gospodarstvo.

Mestna hranilnica ljubljanska.

Mestna hranilnica ljubljanska dovršila je prvo svoje poslovno leto (uračunajoč tudi tri mesece 1889) ter podaje o njem prvi računski zaključek. Iz tega računskega zaključka vidi se, kako živahno se razvija naš mladi zavod in kako koristno deluje v vseh strokah svojega obširnega poslovanja.

Kakor vsak mladi zavod, tako je tudi mestna hranilnica ljubljanska pričela z malim. S početka bilo je število vlagateljev ne ravno majhno, vendar pa ne toliko, kolikernega bi si želeli ali vsaj pričakoval mlad zavod od širših naših narodnih krogov. Vendar je pa v tem oziru omeniti, da se je krog vlagateljev širil od dne do dne in da se je vsled tega znatno množilo stanje vlog ter se je tako ustanavljala obširnejša podlaga poslovanju. To postopno množenje vlog upravičuje nas trditi, da si je mestna hranilnica ljubljanska v kratki dobi dobrega leta pridobila zaupanje našega naroda. Posebno zanimljivo bilo je opazovati, kako se je razširjevalo poslovno ozemlje iz svojega središča vse dalje in dalje, tako da je v kratkem času mestna hranilnica štela mej vlagatelje ne samo stanovnike naše ožje domovine, ampak da so se stranke oglašale in se oglašajo še daleč na okrog izven teh mej. Rastoče zbiranje vlagateljev okrog našega zavoda je pač upravičeno, saj je mestna hranilnica ljubljanska utemeljena na trdni podlagi sijajnega poročstva, s katerim jo ščiti mesto Ljubljana.

Ni dvojbe, da bi mestna hranilnica imela tudi iz vrst kmetskega prebivalstva še več pridnih vlagateljev, ako bi ne bila ravno mej kmetskimi ljudstvom preveč razširjena kriva misel, čes, da je naš zavod le posojilnica, to je zavod, ki daje denar le na posodo, ne pa zavod, ki tudi jemlje denar ter ga hrani in obreduje svojim vlagateljem. To napako misel treba razpršiti; kmetsko ljudstvo treba poučiti, da mestna hranilnica ljubljanska tudi sprejema vloge, in zategadelj se obračamo do častitih duhovnikov, učiteljev, županov, notarjev in odvjetnikov s prošnjo, naj o prilikah, in teh imajo vsak dan v občevanju, poučé naš narod o namenu mestne hranilnice ljubljanske. S tem bodo služili dobri stvari, narodu in zavodu, za kar jim bode gotovo hvaležen vsak za mestne hranilnice ljubljanske razvoj vnet rodoljub.

Od 1. oktobra 1889 pa do 31. decembra 1890 vložilo je 2758 vlagateljev v 4677 točkah glđ. 1,706.852:50 vzdignilo pa 1651 strank in med temi celo vlogo vlagateljev 436 „ 766.003:55 tako da je ostalo koncem leta 1890 vlagateljev . 2322 glđ. 940:848:95 Ako računimo k temu kapitalizovane obresti 1890 25:185:06 iznaša stanje vlog dné 31. decembra 1890 glđ. 966.034:01

Kar se tiče plodunosne uporabe vlog, poudariti nam je v tem oziru, da jih je mestna hranilnica ljubljanska imela vselej več na razpolago, nego jih je mogla plodunosno uporabiti. Prosilci za posojila na zemljišča in hiše dohajali so koj s početka in dohaja jih vsak dan več in več, tako da ima upravni odbor, ki rešuje take prošnje, obilo posla. Upravni odbor imel je 40 sej in je v teh sejah rešil 1317 prošenj. Naravno je, da se nekaterim prosilcem ni moglo ugoditi, mnogo pa jih tudi še ni prišlo do izplačila dovoljenega posojila, ker se vključba pri marsikaterem zavleče radi različnih ovir dostikrat celó za več mesecev. Vendar se je izplačalo od 1. oktobra 1889 do 31. decembra 1890. leta 778 dolžnikom glđ. 542.096:52 vrnilo se je vsled amortizovanja 5.343:80 torej iznaša stanje 31. dec. 1890 glđ. 536.752:72

Zelo umestno se nam zdi omeniti pri tem, da dolžnikom posebno ugaja postopno amortizovanje dolga in da bode radi te naprave mestna hranilnica imela vedno več prosilcev za posojila. Dolžnik vrača na račun posojila namreč 1 goldinar od 100 goldinarjev vsakega pol leta, vsled česar se manjša dolg, znižujejo se pa tudi obresti, tako da se ves dolg z amortizovanjem v petdesetih letih popolnoma uniči. Kakor rečeno, ta način odplačevanja dolga in zniževanja obresti ugaja zeló vsem dolžnikom in mestna hranilnica ljubljanska ima ravno vsled tega trdno prepričanje, da bode s to napravo izdatno pospeševala narodno gospodarstvo.

Manj se poslužujejo našega zavoda obrtniki in trgovci. V zmislu svojih pravil eskomptuje mestna hranilnica ljubljanska v Ljubljani plačilne menice ter daje tako priliko trgovcem in obrtnikom, da se zatekajo v domači zavod, ki je v prvi vrsti tudi v to namenjen, da z eskomptovanjem menic pospešuje in povzdičuje obrtnost in trgovino. Kakor rečeno, menično poslovanje razvijalo se je premalo, toda ker se boče s preuredbo hranilničnih pravil olajšalo menično poslovanje, upati je in želeli, da se ta danes toli važna stroka trgovskega praktičnega poslovanja bolj vdomači v omenjenih krogih.

O tej priliki opozoriti nam je tudi še na drugo zelo važno stran hranilničnega poslovanja. Mestna hranilnica ljubljanska posoja denar tudi proti zastavi vrednostnih papirjev in kovanega denarja. Do zdaj je bilo res da število takih strank neznatno in omejeno bolj na središče hranilničnega sedeža, vendar pa je pričakovati gledé na ugodne pogoje plačevanja obresti pri takih posojilih (hranilnica računi le 5% obresti), da se tudi to poslovanje bolj vdomači in bolj razširi.

Ob ostalem poslovanju govori računski zaključek, le gledé izkazane „izgube“ naj pojasnimo pravi pomen tega zneska.

Račun izgube in dobička izkaže, da je mestna hranilnica ljubljanska imela iz letošnjega poslovanja kosmatih dohodkov od katerih je v prvi vrsti odračuniti znesek kapitalu pripisanih in izplačanih vložnih obresti gld. 27.465-92 dalje 14-50

kot kurzna razlika pri izžrebanih banah efekti, skupaj 27.480-42

tako da preostaje kosmati dobiček katerega presezajo uradni troški (najemščina, plače uradnikov, tiskovine, poština itd.) v znesku 4.411-88½

za izkazano izgubo gld. 1.654-32½

Ker se kosmati dobiček (razlika aktivnih in pasivnih obresti) vedno zvišuje, upravni troški pa skoro ne naraščajo, je že v tem trenutku, ko stopamo s to le bilancijo v javnost, ta izguba z dobičkom iz poslovanja malone pokrita.

Raznoterosti.

— Zatajene duše. Kakor se poroča, so v Hodmezé-Vasarkely-ju na Ogrskem pri zadnjem popisovanju zatajili 2559 prebivalcev. Mej prebivalci se je bila razširila vest, da se boče davek sedaj razdelil po številu duš, katere ima kaka rodbina, in so jih torej zatajili, kolikor so jih mogli. Po dovršenem popisovanju so rezultat popisovanja primerjali s krstnimi knjigami in prišli zatajbi na sled.

— Inserente boče gotovo zanimalo, koliko čitateljev čita časniške inserate. V treh berlinskih velikih kavarnah so več dni opazovali čitatelje in se preverili, da skoro 90% čitateljev čita tudi inserate. Od 937 opazovanih oseb jih je 314 pazljivo čitalo inserate, 498 jih bolj površno ogledalo, samo 125 čitateljev se za inserate prav nič ni zmenilo.

— Uvoz in izvoz dragocenih kovin. Lani se je v našo državo uvozilo zlata, zlatih predmetov in zlatega denarja za 44.059.000 gld.; srebra in srebrnih predmetov pa za 1.942.063 gld. Izvozilo se je zlata za 4.138.220 gld. in za 67.849 goldinarjev srebra.

— Evropske kolonije v Afriki. Francija ima v Afriki 7.400.000 kvadratnih kilometrov ozemlja s 24 milijoni ljudi, Anglija 500.000 kvadratnih kilometrov s 32 milijoni prebivalcev, Nemčija pa 2.300.000 kvadratnih kilometrov in 7.800.000 prebivalcev, Portugalska 2.200.000 kvadratnih kilometrov in 9-6 milijonov prebivalcev, Belgija 2.200.000 kvadratnih kilometrov in 10 milijonov prebivalcev, Italija pa 1.250.000 kvadratnih kilometrov s 5-1 milijonov prebivalcev.

— Velik zavod je Catholic Protectory v Novem Yorku. Iz osemindvajsetega letnega poročila omenjenega zavoda je razvidno, da je bilo meseca januarja v njem 1446 večjih dečkov, 627 deklic in 108 malih dečkov, vsega vkupe 2181 gojencev. Stroški za nje so znašali preteklega leta 119.43 do-

larjev za vsacega gojenca posebej. Za vse vkupe je izdal zavod 1890. leta 394.124-16 dolarjev in 166.700 dolarjev za zgradbo novih poslopij. Nedavno zgrajeno obrtno poslopje za dečke stane 119.000 dolarjev.

— Perzijsko novo leto. V Perziji praznovali so novo leto dne 20. marca. Leto se v Perziji začneja s tem dnem že od starodavnih časov. Ta dan v Perziji slavé s streljanjem s topovi. Šah vsprejme sedeč na prestolu vse višje državne dostojanstvenike. Na obeh straneh prestola nastavijo posode z dijamanti okrašene. Šahu dadó pipo, da puši, ko mu ministri razkladajo stanje državnih financ.

— Najdaljši most na svetu je v Sangagu na Kitajskem. Most drži čez zaliv Rumenega morja in je 7 kilometrov dolg. Zgradili so ga na povelje cesarja Kien-Longa, kateri se je 1796. leta zaradi starosti vladarstvu odpovedal. Most drži 22 metrov nad morsko gladino in sloni na 300 močnih kamenitih obokih.

— Pet turških dijakov pride v kratkem v Berlin, da bodo na raznih nemških kmetijskih šolah nadaljevali svoje studije in potem skušali svoje pridobljeno znanje porabiti v Anatoliji, katera dežela je jako rodovitna ali v kmetijstvu jako zanimarjena.

— Prebivalstvo Nemčije. Po zadnjem popisovanju je v Nemčiji 49.422.828 ljudij. V zadnjih petih letih se je prebivalstvo pomnožilo za 5-7%.

— Orjaški kit, katerega so vjeli pri Kristianiji, je zdaj v Hamburgu v razstavi. Ta morski velikan meri vzdolž 76 čevljev in tehta 140.000 funtov. Da so ga pripeljali v Hamburg, prirediti se je moral posebni za to prevažanje pripravi parnik.

Telegrami.

Meran, 31. marca. Danes ob 10. uri dopoldne je bil slovesno položen k večnemu počitku grof Meran v Schönni v mavzoleju nadvojvode Ivana. Bili so navzočni nadvojvoda Ferdinand kot zastopnik cesarjev, nadvojvodi Ernst in Henrik, deželni glavar grof Brandis, zastopniki deželnega odbora, korporacij štajarskih, mesta Merana in mnogo občinstva.

Dunaj, 1. aprila. Shod nemških zemljepiscev je bil dopoldne otvorjen v navzočnosti ministra Gautscha, ki je pozdravil zbrane v imenu vlade. Navzočni so bili tudi baron Bauer, grof Falkenhayn, župan Prix, Reuss, Paget, več avstrijskih in nemških učenjakov.

Sofja, 31. marca. Ministerski svet je dovolil vdovi Belčevi 9000 frankov letne pokojnine. Policijski načelnik je razpisal 20.000 frankov nagrade onemu, kdor naznani morilce.

London, 1. aprila. Cesarica Friderik se dne 8. aprila vrne v Nemčijo.

Piccoli-jeva tinktura za želodec
je rahlo delujoče, vspešno učinkujoče, prebavne organe vrejujoče zdravilno sredstvo. — Cena steklenici 10 kr. (300-54)

Tuji.

30. marca.

Pri **Maliču**: Rebitch, trgovec, z Dunaja. — Petersen iz Opatije. — pl. Schiwitzhofen, uradnik, s Krškega. — Petkovšek, slikar, iz Gradea. — Leonhard, trgovec, iz Pariza. — Mortera iz Trsta.

Pri **Siona**: Baron Schwegel, dr. Zimmermann, Schoch, inženir; Königsberger, trgovec, z Dunaja. — Bertoni s soprogo iz Vidma. — Hudowernik, trgovec, s Kranjske Gore. — Cusolich, zasebnica, s sinom, iz Opatije. — Fischer, trgovec, iz Budimpešte. — Weber, vodja tovarne, od Zidanega Mosta. — Marija Barborič in Senič iz Novega Mesta. — Tekavčič, okr. komisar, iz Kranja. — Lang, učitelj, iz Celovca.

Pri **Južnem kolodvoru**: Lange iz Nemčije. — Fava iz Poreča. — Abert iz Celovca.

Pri **Virantu**: Lovrenčič, trgovec, iz Sodražice. — Brunner, zasebnik, iz Dun. Novega Mesta. — Gospa Rus z Bleda.

Umrli so:

26. marca. Marija Žgajnar, gostija, 83 let, Kravja dolina 11, marasmus.
27. marca. Berta Polovšek, nadzornikova hči, 6 mesecev, sv. Petra cesta 14, božjast.
28. marca. Uršula Linčinger, rokovičarjeva vdova, 63 let, Stari trg 20, pneumonia. — Pavel Knapčič, delavčev sin, 7 mesecev, Streliške ulice 11, dyspepsie. — Antonija Vizjak, ključarjeva hči, 3 mesece, Streliške ulice 11, phlegmonia.
29. marca. Franc Pungertar, delavčev sin, 3 mesece, Vogelne ulice 5, scrophulose.
31. marca. Ernest Thurnwald, dijak, 11½ leta, Dunajska cesta 8, davica.

V bolnišnici:

27. marca. Neža Arhar, delavčeva žena, 35 let, febris puerper. — Marija Stanc, gostija, 73 let, marasmus.
29. marca. Matija Rutar, gostič, 76 let, marasmus. — Anton Barle, dninar, 32 let, plućna tuberkuloza. — Edvard Elesini, delavec, 55 let, shok.
30. marca. Anton Kadunc, kočjaž, 59 let, plućnica. — Anton Kuhar, kajžar, 44 let, apoplexia. — Janez Modie, 2 meseca, delavčev sin, božjast.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomerna v mm	toplomerna po Celziju			
7. u. jut.	729-9	0-0	sl. vzh.	oblačno	
31. 2. u. pop.	729-2	4-4	"	del. jasno	0-00
9. u. zveč.	730-6	-1-2	"	jasno	

Srednja temperatura 1-0°, za 0-9° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

1. aprila.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	92	gld	30	kr.
Srebrna " 5% " 100 " 16%	92	"	25	"
5% avstr. zlata renta, danka prosta	110	"	55	"
Papirna renta, danka prosta	102	"	—	"
Akcije avstr.-ogerske banke	982	"	—	"
Kreditne akcije	310	"	75	"
London	114	"	90	"
Srebro	—	"	—	"
Francoski napoleond.	9	"	14	"
Cesarski cekini	5	"	44	"
Nemške marke	56	"	47½	"

Tržne cene v Ljubljani

dne 28. marca.

	gl. k.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6-99	Špeh povejen, kgr.	64
Rež,	5-20	Surovo maslo,	70
Ječmen,	4-87	Jajce, jedno	2
Oves,	3-57	Mleko, liter	8
Ajda,	5-20	Goveje meso, kgr.	60
Proso,	5-20	Telečje	57
Koruz,	5-50	Svinjsko	64
Krompir,	2-85	Koštrunovo	40
Leča,	10	Pišanec	70
Grah,	10	Golob	24
Fižol,	9	Seno, 100 kgr.	1-78
Maslo,	88	Slama,	2-23
Mast,	66	Drva trda, 4 mtr.	6-80
Špeh svež,	52	" mehka, " "	4-60

Kipi Matere Božje Iurške

v umetno izdelani skalni jami, solidno in trdno narejeni. (6-3)

Cena podobi z jamo vred:

Velikost podobi	od gipsa	od lesa
100 cm	gld. 75-	gld. 90-
75 "	" 40-	" 58-
63 "	" 30-	" 42-
58 "	" 20-	" 35-
45 "	" 10-	" 25-
35 "	" 7-80	" 18-50
26 "	" 5-50	" 14-

Jamo brez podobe računam po velikosti.

JANEZ FRAIDEN,

kipar, Waldhofen ob Ybbs-u, Dolenja Avstrija.

Služba občinskega sluga

— v Krškem —

se oddá s 1. majem t. l.

Samci in bivši vojaki, zmožni slovenskega in nemškega jezika, imajo prednost. Natančneje se poizvé pismeno ali pa osebno do konca aprila pri

županstvu v Krškem.

V. Pfeifer, župan.

(1)

Izdajatelj: Matija Kolar.

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.

Cerkvena oprava.

Premovana

1873, 1881.

Jožef Deiller,

tovarna cerkvene oprave in izdelovalnica paramentov,

Dunaj, VII., Zieglergasse 27.

Zastopnik: Franc Brückner.

Na dogovorjena naročila se izdelujejo vsi cerkveni paramenti, kakor:

pluviali, dalmatike, velumi, štole, baldahini, bandera itd. itd.,

pa tudi

(26-5)

cela mašna obleka v najpriljubljenejši obliki.

Cerkveni paramenti.

Umeteljno vezanje.